

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國小學生組 編號 1 號
Talipaelal ko faloco'

O tada kalimelaan a sowal, roma i manga'ay a mafalic ko 'orip no tamdaw, o roma i caayay ko patosokan a palita'ang a sowal, o caayay ka satamdaw a wawa manga'ay mafalic nira ko tati'ihay a demak, malasaka tadamaan i 'orip nira. Masamanay tahacowaay ko 'icel nora cecay a sowal saw? edeng o mafana'ay mitengil a tamdaw ko mafana'ay.

Itiya ho ira ko cecay a kapah tada mafana'ay citanengay a tamdaw, cifaloco' to masamaanay a demakan, maemin mata'elif kikakaen no mako ko cimacima a tamdaw saan cingra, mala tadacitanengay awaay ko caay kafana' itakowanan saan ko faloco' nira. Nikaorira, mata'elif to ko pinapina no mihecaan, tadafangcal ko mitayalan nira to romaromaan a demak, nika, o sakacitaneng nira awa ko salosalong aca a matongal, sacanaar sato ko faloco' nira a miharateng. Yo cecay a romi'ad, tayra cingra misalongoc to tadamaanay cifongohay a singsi. " Ta! talalotok kita, samaanen a midemak ano saan, tahira to i sasinang no lotok fana' sato kiso. " han noya singsi a Pasowal cingra.

Dafak, lomowad to cangra talalotok, nika nengneng han kora lalan sakatalalotok adihay ko ma'edilay lami'emiay mimingay a fokeloh, tada papienep to tamdaw. Paka'araw cingra to kaolahan nira a fokeloh, papiparoen to noya singsi i sofok koyoden ningra. Caho caho katenes matomes to koya sofok, caayay to pakahadidi mikoyod cingra toya sofok. Sa langiwngiw sa a somowal, " singsiaw, koyoden koyoden tahiraen i sasinang no lotok sa kiso, itini ho caayay to paka'orong. " Pameceng pameceng han nira minengneng koya singsi. " Hai, a matira aca sa maanen saw? " sedi sa a matawa koya singsi. " Pateli han " han noya kapah a paca'of. " A matira ko faloco' ano ca patelien, kakoyod han kora fokeloh maan han macokacok talalotok saw? " ta tawa han noya singsi a milicay.

'Enga sa koya kapah a masaenger, mato kafahalan sanay a talipaelal ko faloco' nira, maherek miaray toya singsi tangsol to milaliw cingra. Ikor to, sarocor sato minanam to saka citaneng cingra, so'elin kalamkam ko fana' nira. Saka, ano ira ko patosokan no

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國小學生組 編號 1 號

感悟

每一個人在他的生命旅途中，希望長大以後都能實現自己的理想。曾經有一位年輕人十分聰明，他想在各方面都能夠超越且強過任何人，想成為一名無所不知的科學家。但是，經過了多少年以後，他在其他方面都非常好。可是，他的智慧一點都沒有增進，他非常的懊惱。有一天，他就去向一位大師求教。大師就對他說：「我們去登山吧，到山頂你就知道該如何做了。」

那山上有很多明亮而透澈的小石頭，煞是迷人。每見到他喜歡的石頭，大師就讓他裝進袋子裡背著。沒多久，袋子裝滿了，他背著就吃不消了。他自言自語的說：「大師，再背，別說到山頂，恐怕連動也不能動了。」他疑惑地望著大師。「是呀，那該怎麼辦呢？」大師微微一笑。「該放下。」年輕人回答。「那為什麼不放下，背著石頭怎麼登山呢？」大師笑問。

年輕人一愣，忽覺心中一亮，向大師道謝離去。之後，他一心做學問，進步飛快，其實，人只要心中鎖定一個目標，並為之堅持、努力、不放棄，才有可能登上人生的極至高峰。

[本篇漢譯由陳金龍老師撰稿。]

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國中學生組 編號 2 號
Piaray no faloco'

Yo cecay a romi'ad, romakat kako i lalan paka'araw kako to cecay fa'inayan pakasongtol to mato'asay to a ama, nika aya kako caay ka saan, palowadaw kona ama caay ka saan, laliw saan. Paka'araw kako itiya wata ko teli'i no faloco' ako, patado ci amaan a teli'i, mangalef 'aloman ko mitiliday paka'araw to nika tolo' ni ama, tafesiw tafesiw saan awaay ko misikolay, ira ko talimaan sanay caay pinengneng nengneng, tongal sa ko foraw no faloco', malecad pakanengnengay to lakaw i lalan, caay pisikosikol ko nika tadangca no faloco'.

Misatanatanam mihadidi a lomowad ci ama, nika mato'as to caayay to ka tanektek ko tatirengan nira, awa'ay to ko 'icel nira a tomireng. Ya kamatira nira itiya sedak sa a comikay ko cecay mitiliday a fa'inayan mipalowad ci amaan, padangen nira mitihtih ko sota' i kafer nira, "Caay ka maan kiso ama?" han nira a milicay, "Caay ka maan kako, aray kisoway" han ni ama a somowal, maherek cingra somowal to "aka ka ngodo" sanay, laliw sato cingra. "Tadafangcalay kina wawa" saan a somowal ci ama,

Tadamahadoway ko faloco' a paka'araw toninian a demak, o harateng no mako, so'elin to ira ko diheko nona hekal, o dadoedoen to koni mitiliday a fa'inayan, nika toni a hekal ira ko ka'acekan a demak, matoya pakasongtolay a tamdaw ato ya romaroma mitiliday a wawa. Kita o malatamdaway, kita to o finacadaan a tamdaw, palowaden ita kona adayayay, maolahay mipadang a faloco', ano awa koni damsayay a faloco', caayay to ko tamdawan kiso a malatamdaw. Nano to'as tangasa anini kita to ato roma a kanatal, papina to ko kinafalah sanay to 'orip no tatirengan a mipa'orip to masamaanay a tamdaw, onini koya tadafangcalay a ma'orip toni a hekal.

Ano mimimiming koni makeraay no mako a demak, tadamahadoway ko faloco' no mako, o dadoedoen no mako a minanam cingra. Ko nanay paytemek sa kita patalahekal to salong a olah no miso, pakaynien tona mimingay a demak misatapang, o mamalemed a fangcal konini a hekal.

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國中學生組 編號 2 號
憐憫的心

有一次，我走在馬路上，看見一位中年男子推到了一位老奶奶，但他沒有說聲道歉，也沒把老奶奶扶起來，就揚長而去了。當時我看到這場面有點氣憤，不禁為那老奶奶感到義憤填膺，更可氣的是，許多國小生也看到了老奶奶摔跤，但個個與她擦肩而過，眼睛異常冷漠，有的乾脆裝作沒看見，就像看路邊的垃圾桶一樣，冷漠無情。

老奶奶嘗試掙扎著想起來，可她已年老體衰，沒有力氣再起來。就在這個時候有一位男同學跑過去把老奶奶扶了起來，又幫她彈掉褲子上的塵土，對她說：「你沒事吧，奶奶？」「沒事！」奶奶說。「謝謝！」「不用謝！」說完他就走了。老奶奶說：「真是一個好孩子。」說完，就拿著拐杖走了。

這個場面太讓我感動了，我想：世界上還是有溫暖的，他就是一個模範，但世間還是有醜惡現象的，像那個中年男人，那一些國小生。身為一個人，一個中國人，應該發揚中國人樂於助人的精神，如果連做人的善的本性都沒有，那你就不算是一個人。古今中外，多少人因為救人捨棄了自己的生命，這正是人世間最美好的東西。

而今天發生在我身邊的一件小事更讓我感動，我應該向他學習。就請讓我們人人貢獻出一點自己的一點愛，從身邊的小事做起，那麼世界將會變成美好的人間。

[本篇漢譯由張美妹老師撰稿。]

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國小學生組 編號 3 號

Tayal no talodo'

Maemin alatosa to kamay ko tamdaw, saka awaay ko caay ka laheci no kamay a midemak, kona lalimaay a talodo', ano cacokecoker sa a malacecay, caay to ka citolas ko 'icel nangra. Yo cecay a romi'ad, laliyalayang saan kona lalimaay a talodo', cima ko sakakaay ita saan? Tahidang han to nangra ci Aki singsi mamisawkit, mamipili' cangraan cima ko tadakalimelaan?

Sa mapangangan kako to salitata'ang kako kako aca ko sakakaay, saan sa malasa'ayaway a pasowal. Nengnengen ano palata'ang kita to cimacima a tamdaw, caayay ka sahetu o salitata'ang ko pasadakan a panengneng, sowal sa, wata kafangcal, wata kacaloway caay ka saan? saka kako ko tadakalimelaan.

Caayay ka matira yo! saan a mitongod ko sataro' a somowal. Nengnengen namo ano mitoro' kita a pasicowa anca sapilecadan to manmaan, caayay ka sahetu o sataro' a talodo'sao? saka kako ko sakakaay, kako ko tada kalimelaan.

Sowal sa kona i sifo'ay a talodo', aka ka laliyalayang kita, pasadaken no mita ko talodo' a pasasotiri', nengnengen cima ko sakakaya'ay, mahapinang to, cima ko sakakaay sao?

Oni awaay ko ngangan a talodo' caayay ka sakapidahan ko faloco' sowal sa, Kako ko tadakalimelaan ano saan kamo i, nawiro pafati sa ko mararamoday, i talodo' no mako a patakec, orasaka kako ko tadakalimelaan, awaay ko laliyangen tonini.

Saikoray to o salikiki' pasowal sa, ano mimimiming kako tona lalimaay a talodo' i, nika ano matatelek kita to cima a tamdaw, caykanca misadak to salikiki' a malarikaot, todongay to katatelek no faloco', sowalen namo caayay ka kako koya tadakalimelaan sao?

Maherek to malaliyalayang cangra, keton hanto ni Aki singsi a pasowal, metmeten kora talodo' namo, itiya to a talipa'elal mafana' to nika cacoker, tati'ih a awa ko cecay a talodo', edeng o kalacecay a masasipadang ta manga'ay masacecay ko 'icel, palowad to tata'akay sakaci'epoc, orasaka maemin

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國小學生組 編號 3 號
五指並用

人有雙手，雙手萬能，手有五指，五指並用，合作無間，力量無限。有一天五個指頭爭論著誰是老大？請了台下的老師來當裁判，為它們選出誰最重要？

大拇指先說：既然叫我大拇哥當然我就是老大了。每當我們誇讚別人的時候，不都是豎起大拇指，說好、說棒嗎？所以我最重要。

食指接著說：才不呢？你看當我們要指示方向或比什麼的時候，是不是都用食指，所以我才是老大，我才最重要。

中指說：我們都不要吵了，大家把手指伸出來比一比，看誰最長，不就知道誰是老大了嗎？

無名指很不服氣的說：如果你們都說自己最重要的話，那為什麼結婚戒子要套在無名指上呢？所以我最重要，這是不爭的事實。

五指並用最後輪到小拇指說：雖然五指裡我最小，但當我們跟別人約定事情時，雙方都會用小拇指來打勾勾，以視承諾，你們說是不是我最重要。

就在大家一番爭論後，裁判老師們做出一致的決定，要五個手指握拳，這時大家才明白彼此間的依存性，缺一不可，也唯有相互合作才能凝聚力量，發揮最大功能，所以五指同等重要，各司其職罷了。

[本篇漢譯由張月瑛老師撰稿。]

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國小學生組 編號 4 號
'Aresing

Itini i saikoran no niyaro' maratar to dafak sarara sa a romakat to sakatalalotok a lalan i kaciherangan, seriw seriw sa ko fali sasiemel sa ko tatirengan, kecec sa to mata misakoriyat to kamay, solinga' sa mihedot a pasasela', sanga'ay sa ko tatirengan a ciangil. Comod sa i palosayan no loma', sa maliemi' sa malikat manengneng ko o'ol i pahpah no kilang ato i rengos, tefing han no mako ko pahpah satikotiko samaliemi' sa malikat, cahocaho masacecay to tera',matefad to i sota'.

Takaraw to ko cidal, safa'edet sato ko romi'ad,nengneng han maemin to miocekoy ma'ika'ik to no cidal fa'il sato ko pinaloma, mato caayay to ko mama'orip. Tahira sato i lafii saki'etic sato ko dadaya,ci o'ol to,messenger to ko pahpah no kilang ato rengos. Talacowa ko nika miming, kamoko' ko 'orip nira,nika maraod ko kairaan ningra masadak to cingra pao'ol, maherek to lahedaw sato,masaka caayay pitolas mapa'orip fangcal ko lengaw no pinaloma,tada palawinaan no manmaan ma'oripay tona hekal ko o'ol.

O o'ol! Ira cingra a pacafay to dadaya, pasenger to sota', malasaka fangcal ko 'orip no pinalengaw tona hekal, sadak han no cidal a papising laliw sato cingra, ano kamokomoko' ko tatokian cingra, nika mapaini nira kita to sapinanay no faloco' i 'orip. Nanay malecad kako to o'ol, safangcal sa ma'orip tona kamoko'ay a 'orip, palikaten koya maolahay a pala tona mamangay to ko likat a dawdaw, mapataengad ko kalocofocofok.

105 年全國語文競賽原住民族語朗讀【海岸阿美語】 國小學生組 編號 4 號
露珠兒

夏天的清晨漫步在部落後山的產業道路上，空氣中瀰漫著一股清涼的氣息，閉上雙眼張開雙手，屏氣凝神地深吸一口氣，此時讓人精神抖擻身心舒暢。走進自家的果園，草地及樹葉上清晰可見一顆顆亮晶晶的露珠兒，我撥弄著樹葉上的小水珠，來來回回，閃閃發亮，不一會兒就凝聚成一顆大水滴，滑落在地上。

白天炎熱的氣溫，給大地留下了溫度。農作物蒸發掉了大量的水分，全都垂下了頭了無生機。仲夏的夜晚，大地恢復了平靜，露珠兒在樹葉及小草上生成。它總在最適當的時機出現及消失。它雖小，生命也短暫，但它讓農作物得以休養生息，然後再次將頭抬起，把腰桿挺直，它是大自然萬物所倚賴的生命泉源。

露水，夜裡因有它做伴，滋潤著土壤，讓大地恢復生氣，陽光一露臉它就離開，時間雖短，卻留給了我們無窮的希望。我願像它一樣，用短暫的生命活出精彩，把我微弱的燈光，點亮在最需要的地方，照亮每一個角落。

